

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन, २०६४ को दफा ५(३) र
नियमावली २०६५ को नियम (३) बमोजिम सार्वजनिक गरिएको

स्वतः प्रकाशन (Pro-active Disclosure)

आ.व. २०७९/८० को तेस्रो त्रैमासिक
प्रतिवेदन

वार्षिक विवरण

सूचना सार्वजनिक गरेको मिति : २०८० बैशाख

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

१. निकायको स्वरूप र प्रकृति : नेपालमा कारागार व्यवस्था

नेपालमा कारागार (जेल) को इतिहास वि.सं.१९७१ बाट सुरु भएको हो । नेपालको पहिलो कारागार हालको कारागार कार्यालय, जगन्नाथदेवल, काठमाडौं हो । यसलाई सुरुमा सदर जेल भनिन्थ्यो । पहिले जेल मुख्तियारको मातहतमा रहन्थ्यो र त्यसको प्रमुख "रोलवाला जर्नेल" रहने व्यवस्था थियो । २००७ साल पश्चात कारागार प्रशासन गृह मन्त्रालय अन्तर्गत रहने व्यवस्था भयो । काठमाडौं उपत्यकाका कारागारहरूको उपत्यका अंचल कमिशनर र जिल्लास्थित कारागारहरूको प्रशासन बडाहाकिमको प्रत्यक्ष निर्देशन र नियन्त्रणमा सञ्चालन भएको पाइन्छ ।

तत्कालिन समयमा नेपालको अञ्चल तथा जिल्लाको विभाजन (१४अञ्चल र ७५ जिल्ला) पश्चात यो स्थानीय प्रशासनको नियन्त्रण र निर्देशनमा हुनथाल्यो । २०१९ सालमा कारागार सम्बन्धी व्यवस्था गर्न कारागार ऐन, २०१९ निर्माण भयो । हाल कारागार ऐन, २०१९ खारेज भई कारागार ऐन, २०७९ मिति २०७९ असोज ९ गते देखि लागू भएको छ । कारागार ऐन, २०७९ को दफाले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कारागार प्रशासनलाई व्यवस्थित र नियमित गर्न कारागार नियमावली, २०२० को पन्ध्रौं संशोधन तर्जुमा भै मिति २०७९ पौष १८ गते देखि लागू भएको छ । गृह मन्त्रालयको कारागार व्यवस्थापन महाशाखाद्वारा सम्पादन भई आएको कारागार व्यवस्थापन तथा प्रशासन सम्बन्धी कार्यहरू प्रभावकारी एवं सफल बनाउन २०५० साल श्रावण १ गतेदेखि गृह मन्त्रालय अन्तर्गत केन्द्रीय तहमा कारागार व्यवस्थापन विभागको स्थापना भएको हो । तत्पश्चात कारागार व्यवस्थापन र प्रशासन सम्बन्धी काम कारागार व्यवस्थापन विभाग अन्तर्गत हुँदै आएको छ । स्थानीय तहमा कारागार कार्यालयमा सम्बन्धित जिल्लाको प्रमुख जिल्ला अधिकारीको प्रत्यक्ष निर्देशन र नियन्त्रणमा रहने व्यवस्था छ ।

नेपालमा हाल ७७ जिल्ला मध्ये धनुषा, बारा, भक्तपुर, पूर्वी रुकुम र पूर्वी नवलपरासी गरी पाँच जिल्ला बाहेकका ७२ जिल्लामा ७४ वटा कारागारहरू रहेका छन् । बाँकेको नौबस्तामा पनि नयाँ कारागार भवन तयार भएको छ । एकै जिल्लामा दुईवटा कारागार सञ्चालन भएका जिल्लाहरू दाङ र काठमाडौं हुन् । दाङ जिल्लामा घोराही र तुल्सीपुर तथा काठमाडौं जिल्लामा जगन्नाथदेवल र डिल्लीबजारमा कारागारहरू रहेका छन् । नेपालमा हाल मोरङ, पर्सा, भक्तपुर, मकवानपुर, कास्की, रुपन्देही, बाँके र डोटी गरी ८ वटा बालसुधार गृहहरू संचालनमा रहेका छन् ।

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

२. निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार: कारागार व्यवस्थापन विभागका कार्यहरू :

कारागार व्यवस्थापन सम्बन्धी काम गर्ने केन्द्रीय निकायको रूपमा कारागार व्यवस्थापन विभागको स्थापना भएको हो ।

गृह मन्त्रालय अन्तर्गत रहेको कारागार व्यवस्थापन विभागले गर्ने कार्यहरूलाई निम्न बुँदामा उल्लेख गर्न सकिन्छ ।

१. कारागार व्यवस्थापनसंग सम्बन्धित आवश्यक नीति तर्जुमा गरी मन्त्रालय समक्ष पेश गर्ने ।
२. बन्दीको सेवा सुविधा लगायत विषयमा आवश्यक मापदण्ड निर्धारण गर्ने ।
३. कारागारलाई सुधारगृहका रूपमा विकास गरी बन्दीलाई मनोसामाजिक परामर्श सहित उत्पादनको कार्यमा लगाउन आवश्यक योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
४. बन्दी स्थान्तरणको लागि आधार तथा मापदण्ड निर्धारण गर्ने ।
५. कारागारलाई लैङ्गिकमैत्री तथा अपाङ्गमैत्री बनाउन आवश्यक संरचनात्मक तथा व्यवस्थापकीय कार्य गर्ने ।
६. प्रचलित कानून बमोजिम कैदकट्टा सम्बन्धी कार्य गर्ने ।
७. कारागारको अनुगमन, निरीक्षण र सुपरिवेक्षण गर्ने ।

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

३. कारागार कार्यालयहरूको दरबन्दी विवरण

क्र. सं.	रा.प. द्वितीय	रा.प. तृतीय			रा.प.अनं. प्रथम				रा.प.अनं. द्वितीय					श्रेणी विहिन
१	उप सचिव	शा. अ.	ले. अ.	प्रा. (मे.अ.)	ना.सु.	ले. पा.	प्रा. (सि.अ. हे.व.)	क.अ.	खरीदार	स.ले.पा.	अ.न.मी.	स.क. अ.	का.स.	ह.स.चा.
२	७	५८	१	१	८२	१६	७४	९	७१	५७	४	६१	३४२	३३
अन्य														
१	केन्द्रीय कारागार अस्पताल	मे.सु. -१, रेडियोलोजिष्ट -१, साईकाट्रिक विशेषज्ञ -१, डर्मासि. -१, जनरल फिजिसियन - २, जनरल सर्जन -२, ल्याब टेक्नोलोजिष्ट -१, नर्सिङ अधिकृत -१, शाअ-१, हे.अ. ३, रेडियोग्राफर -२, ल्याब टेक्निसियन - १, स्टाफ नर्स -१२, मेडिकल रेकर्डर -१, फार्मसी सहायक -२, वा.मे. ओभरसियर-१, नेत्र सहायक -१, डेण्टल सहायक -१, स.क.अ-२, अ.हे.व.-२, खरीदार-१, मे.अ.-६, ना.सु.-३, क.अ.-१ ले.पा.-१, ह.स.चा.-३, का. स. १४, ।												
२	मनोसामाजिक अपाङ्ग बन्दी अस्पताल	कन्सल्टेन्ट साइक्याट्रिक- १, मे.अ.-२ शा.अ.-१ ना.सु.-१ ले.पा.-१, स.क.अ.-१, अ.न.मी.-२, स्टाफ नर्स - ६, हे.अ. -२, अ.हे.व. -२, ह.स.चा.-१, का.स.-२,												

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

४. कारागार व्यवस्थापन विभाग तथा कारागार कार्यालयहरुबाट प्रदान गरिने सेवाहरु

कारागार व्यवस्थापन विभाग नागरिक बडापत्र (Citizens Charter)

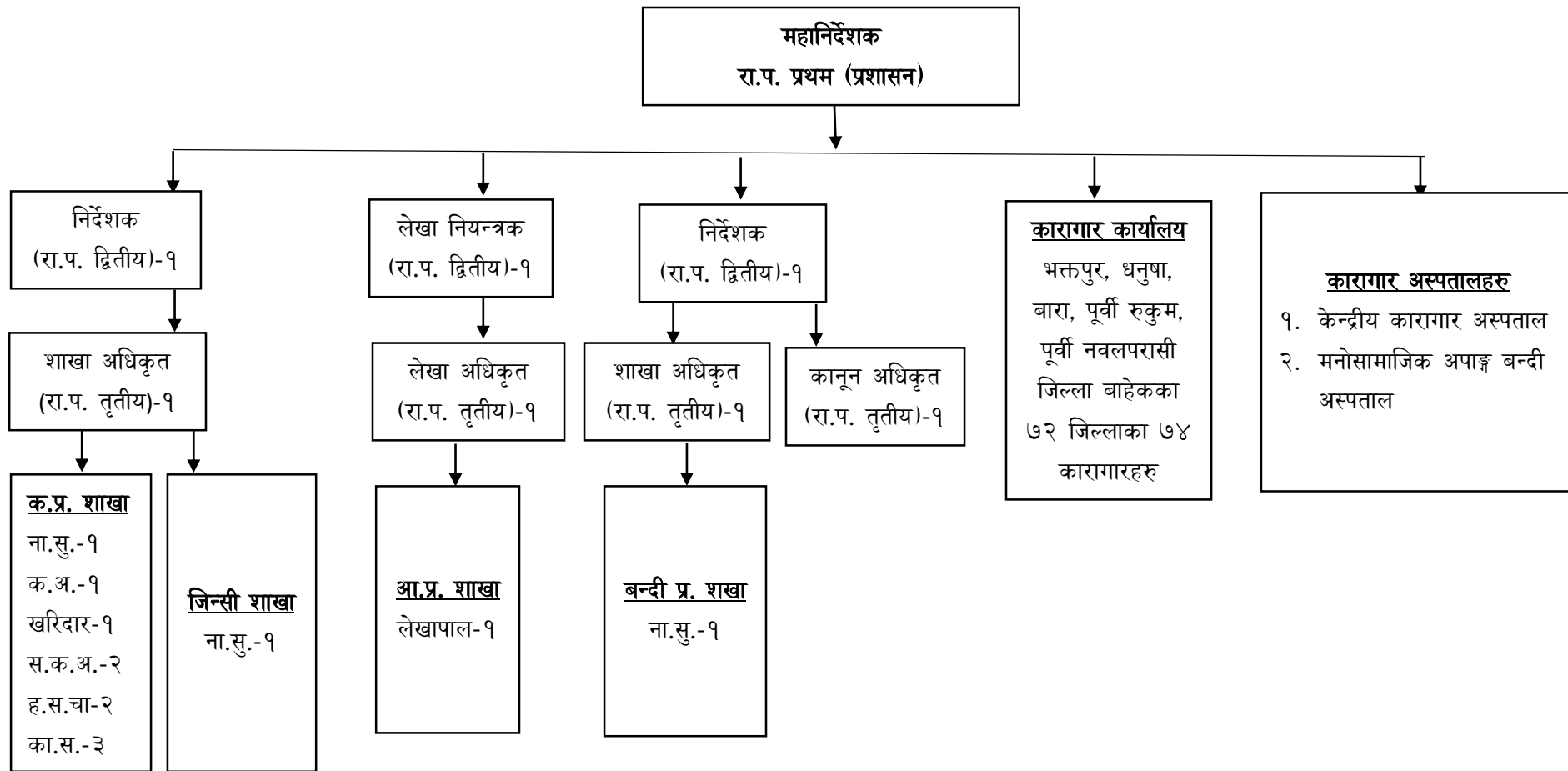
सेवा सुविधाको विवरण	आवश्यक पर्ने कागजपत्रहरु प्रमाणहरु	शुल्क/दस्तुर	लाग्ने समय	जिम्मेवार पदाधिकारी शाखा /फाँट	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
१. न्यायिक तथा अर्धन्यायिक निकायहरुको आदेशले कारागारहरुमा आउने थुनुवा, कैदी बन्दीहरुको अभिलेख राख्ने ।	थुनामा पठाउने निकायको स्पष्ट आदेश हुनुपर्ने ।	निःशुल्क	तुरुन्त	जेलर (सम्बन्धित कारागार)	प्र.जि.अ.	
२. i) बन्दीहरुको सिदा व्यवस्था । चामल ७०० ग्राम र ८० रुपैयाँ । ii) नाबालकलाई - ७ महिनादेखि १ वर्षका लागि १०० ग्राम र ५० रुपैयाँ । १-३ वर्षका लागि १५० ग्रा. र ५० रुपैयाँ । ३-५ वर्षका लागि २०० ग्रा. र ५० रुपैयाँ । ५-७ वर्षका लागि २५० ग्रा. र ५० रुपैयाँ । ७-१२ वर्षका लागि ४५० ग्रा र ५० रुपैयाँ । १२ वर्ष माथिका लागि ६०० ग्रा. चामल र ५० रुपैयाँ । iii) दर्शन खर्च प्रतिवर्ष रु ३०० । iv) सुत्केरी खर्च रु २००० ।	बन्दीको अभिलेख	निःशुल्क		जेलर (सम्बन्धित कारागार)	प्र.जि.अ.	
३. बन्दीहरुका लागि लत्ता कपडा उपलब्ध गराउने । ७ वैशाख र कार्तिकमा गरी वर्षको २ पटक लगाउने कपडा । २ वर्षमा १ पटक ओढ्ने ओछ्याउने कपडा पाउने।	बन्दीको अभिलेख	निःशुल्क	तोकिएको निर्दिष्ट समयमा वितरण हुने ।	जेलर (सम्बन्धित कारागार)	प्र.जि.अ.	
४. बन्दीहरुलाई स्वास्थ्योपचार, मनोरञ्जन, शिक्षा, सदाचार,सिपविकास समेतका अवसर दिलाउने ।	बन्दीको अभिलेख	निःशुल्क	स्वास्थ्योपचार तुरुन्तै र अन्य आवश्यकता अनुसार।	जेलर (सम्बन्धित कारागार)	विभाग	
५. बन्दीगृह लगायत भौतिक संरचनाको निर्माण, मर्मत संभारको प्रवन्ध ।	बन्दीगृह र भौतिक अवस्थाको स्पष्ट स्थितिका आधारमा	आवश्यकता अनुसार	नियमित रुपमा	सम्बन्धित कारागार प्रशासन	विभाग	

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

सेवा सुविधाको विवरण	आवश्यक पर्ने कागजपत्रहरू प्रमाणहरू	शुल्क/दस्तुर	लाग्ने समय	जिम्मेवार पदाधिकारी शाखा /फाँट	गुनासो सुन्ने अधिकारी	कैफियत
६. (क) बन्दीहरूको शतप्रतिशत कैद मुक्त भएको आदेश दिने ।	जेलरबाट परमाणित भै आएको छुट पाउने सिफारिस ।	निःशुल्क	७ दिन अगावै कारागार कार्यालयले विभागमा पठाउनुपर्ने ।	जेलर, प्र.जि.अ.	गृह मन्त्रालय	
(ख) राष्ट्रिय पर्व तथा अन्य महत्वपूर्ण उत्सवहरूको उपलक्ष्यमा हुने कैद माफी मिनाहा तथा छुट ।	बन्दीहरूको अभिलेखको आधारमा असल चालचलन सहितको सम्बन्धित जेलर र प्र.जि.अ. को सिफारिस	निःशुल्क	बन्दीहरूको अभिलेखको आधारमा असल चालचलन सहितको सम्बन्धित जेलर र प्र.जि.अ. को सिफारिस कारण सहित जेलर र प्र.जि.अ.को सिफारिस	कारागार व्यवस्थापन विभाग	गृह मन्त्रालय	
७. बन्दीहरूको सामूहिक माग, निवेदन आदि सम्बन्धित निकायमा पठाउने व्यवस्था गर्ने ।	कारण सहित जेलर र प्र.जि.अ.को सिफारिस	निःशुल्क	जेलर र प्र.जि.अ. को सिफारिस	निर्देशक	महानिर्देशक	
८. बाल बिज्याईका एवं बन्दीका साथमा रहेका आश्रित हरूलाई क्रमशः बालसुधार गृहमा राख्न संस्थाहरूसँग सम्पर्क र समन्वय गरी आवश्यक व्यवस्था गर्ने ।	जेलर र प्र.जि.अ. को सिफारिस	निःशुल्क	कारागार नियमावली एवं नेपाल सरकारले तर्जुमा गरेको नीति निर्देशन अनुरूपको प्रक्रिया पुर्याउनुपर्ने ।	जेलर	जिल्लामा प्र.जि.अ. र विभागमा महानिर्देशक	
९. बन्दीका आफन्त, मित्रहरू, कानून व्यवसायीहरू तथा विभिन्न राष्ट्रिय अन्तराष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाका प्रतिनिधिसमेतलाई बन्दीहरूसँग भेटघाटको व्यवस्था मिलाउने ।	कारागार नियमावली एवं नेपाल सरकारले तर्जुमा गरेको नीति निर्देशन अनुरूपको प्रक्रिया पुर्याउनुपर्ने ।	निःशुल्क	सम्बन्धित व्यक्तिको निवेदन /कारण सहितको जेलर र प्र.जि.अ.को सिफारिस	जेलर	प्र.जि.अ.	
१०. कारागारमा रहेका बन्दीहरूको स्थानान्तरण ।	सम्बन्धित व्यक्तिको निवेदन/कारण सहितको जेलर र प्र.जि.अ.को सिफारिस	निःशुल्क		जेलर/प्र.जि.अ.	महानिर्देशक	

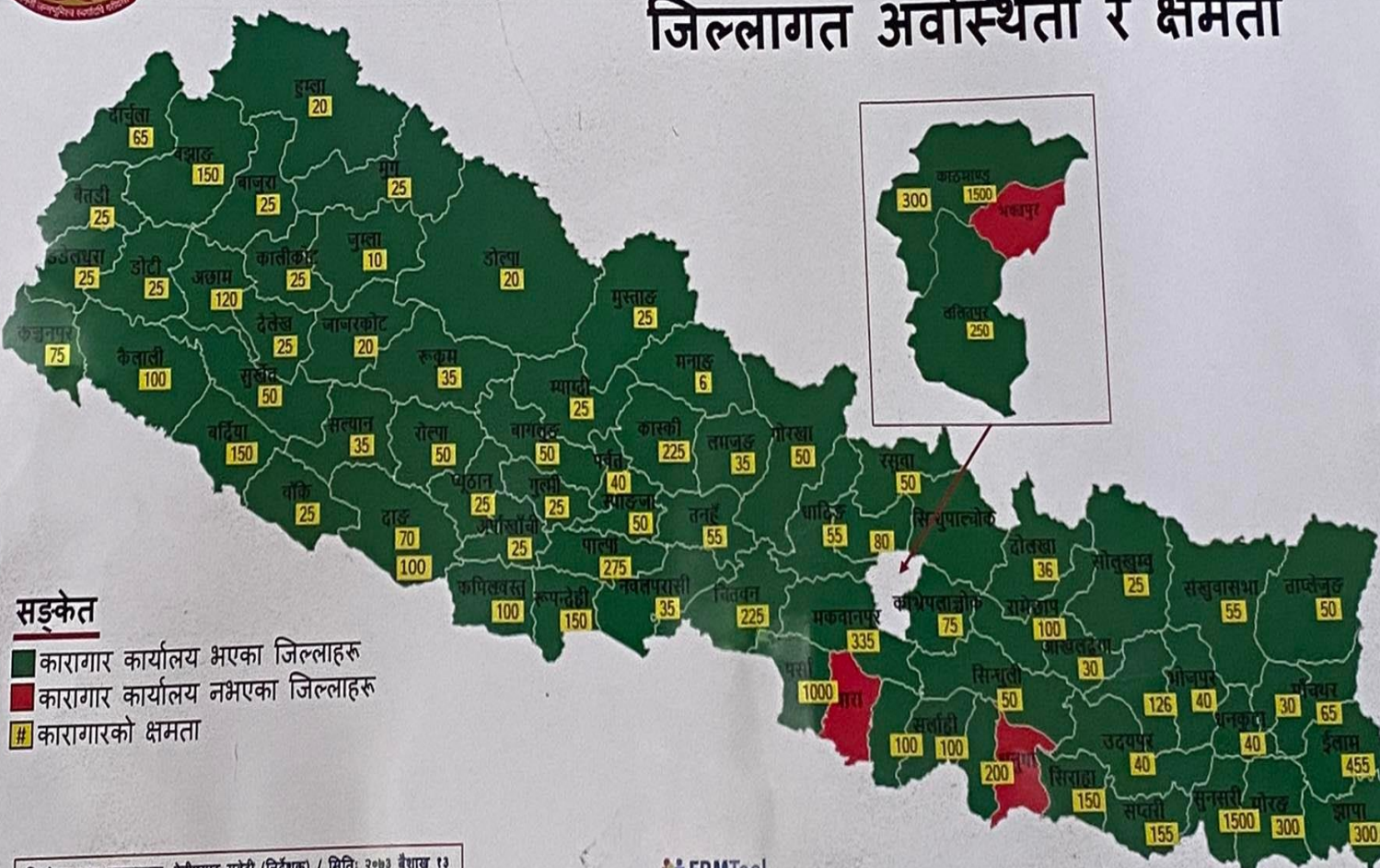
कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

५. कारागार व्यवस्थापन विभागको संगठनात्मक संरचना र दरबन्दी

नेपालका कारागारहरू

जिल्लागत अवस्थिती र क्षमता

विश्लेषण तथा नक्साङ्कन: देवीप्रसाद सुवेदी (निर्देशक) / मिति: २०७३ वैशाख १३

ERMTool
ELECTRONIC RISK MANAGEMENT TOOL

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

६. सेवा प्रदान गर्ने जिम्मेवारी र कर्मचारी विवरण

क) कारागार व्यवस्थापन विभागको कर्मचारी विवरण र जिम्मेवार शाखा

सि.न.	नाम	पद	जिम्मेवारी	सम्पर्क न.
१	श्री चक्रपाणी पाण्डे	महानिर्देशक		9851140007
२	श्री सागर शाह	निर्देशक	प्रशासन तथा योजना	9851332594
३	श्री रोम बहादुर महत	निर्देशक	बन्दी प्रशासन	9855047777
४	श्री केशव प्रसाद प्रसाई	उपसचिव (लेखा)	आर्थिक प्रशासन	9851332595
५	श्री रामचन्द्र सिवाकोटी	शाखा अधिकृत	प्रशासन तथा योजना	9851208129
६	श्री राजेन्द्र कुमार गौतम	शाखा अधिकृत	बन्दी प्रशासन	9851209129
७	श्री तुल बहादुर खड्का	कानून अधिकृत	कानून	
८		लेखा अधिकृत	आर्थिक प्रशासन	
९	श्री जानकी शर्मा गौतम	नायव सुब्बा	प्रशासन तथा योजना	
१०		नायव सुब्बा	बन्दी प्रशासन	
११	श्री दुर्गा देवी कोइराला	नायव सुब्बा	जिन्सी	
१२	श्री गंगा बहादुर थापा	लेखापाल	आर्थिक प्रशासन	
१३	श्री सन्तोष कुमार शाह	कम्प्युटर अपरेटर	बन्दी प्रशासन	
१४	श्री मिना के सी	कम्प्युटर अपरेटर	प्रशासन तथा योजना	
१५	श्री करिष्मा काफ्ले	कम्प्युटर अपरेटर	आर्थिक प्रशासन	
१४	श्री नरहरी लुइटेल	बेरुजु विज्ञ	आर्थिक प्रशासन	
१६	श्री मन्जु घिमिरे	खरिदार	प्रशासन तथा योजना	
१८	श्री काले तामांग	ह.स.चा	प्रशासन तथा योजना	
१९	श्री केश बहादुर भुजेल	ह.स.चा	प्रशासन तथा योजना	
२०	श्री वाला सुबेदी	ह.स.चा	प्रशासन तथा योजना	
२१	श्री लक्ष्मी थापा	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन तथा योजना	
२२	श्री सरोज सिग्देल	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन तथा योजना	
२३	श्री भिमा तामांग	कार्यालय सहयोगी	प्रशासन तथा योजना	
२४	श्री पशुपति पाण्डे	कार्यालय सहयोगी	पाले पहरा	

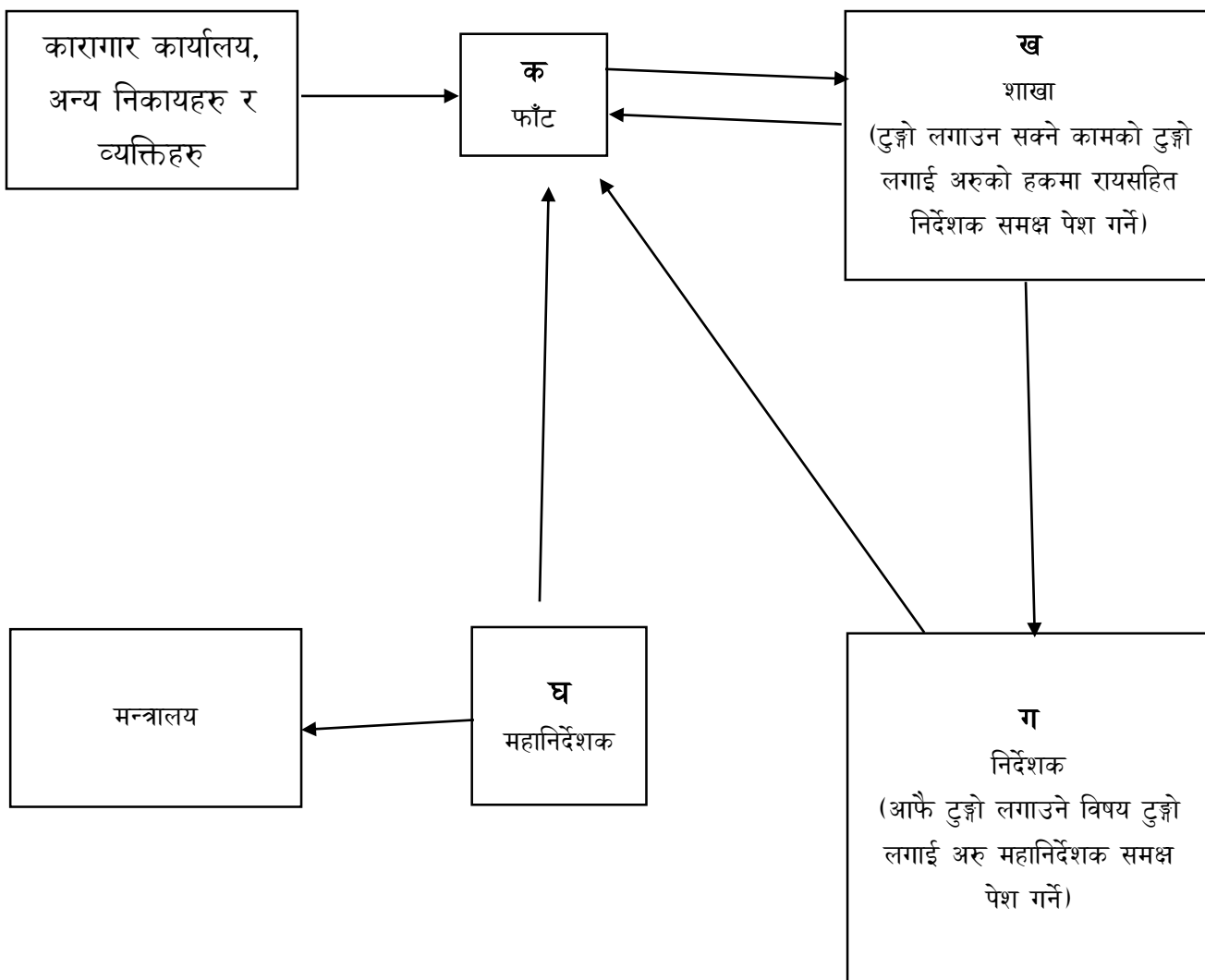
ख) देशका विभिन्न कारागारहरूमा रहेका कैदीबन्दीहरूको २०७९ चैत्र मसान्तसम्मको मास्केवारी लगायत कारागार र कैदीबन्दी सम्बन्धी विवरण पछाडि अनुसूचीमा संलग्न छ ।

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

७. सेवा प्रदान गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि

दस्तुर कुनै नलाग्ने र अवधि प्रक्रिया पूरा भए तुरुन्त ।

८. निर्णय गर्ने प्रकृया र अधिकारी

९. निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी

- महानिर्देशकबाट भएका निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी श्रीमान् सचिवज्यू गृह मन्त्रालय, साथै विभागका निर्देशकहरूबाट भएको निर्णय उपर महानिर्देशक ।
- न्यायिक निर्णयउपर पुनरावेदन अदालत ।

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

१०. यस अवधिमा सम्पादन गरेको मुख्य कामको विवरण

भौतिक पुर्वाधार निर्माणतर्फ

- ❖ नुवाकोटमा निर्माणाधीन केन्द्रीय कारागार भवन निर्माण कार्य दोस्रो चरणको अधिकांश भवनहरू, सुरक्षा भवनहरू, किचन तथा अन्य बल्कहरूको संरचनागत कार्य अधिकांश सम्पन्न भई अन्तिम फिनिसिङको क्रममा रहेको र भेटघाट कक्ष र प्रतिक्षालय बनाउन निर्देशन दिइएको ।
- ❖ बाँके नेपालगन्जको नौबस्तामा निर्माणाधीन कारागार भवनहरूको संरचनागत कार्य सम्पन्न भई हस्तान्तरण भैसकेको ।
- ❖ मोरङ र पाँचथर जिल्लामा नयाँ कारागार भवनको निर्माणको कार्य शुरू गरिएको र निर्माण कार्य निरन्तर भई रहेको ।
- ❖ आगामी आर्थिक वर्षमा केन्द्रीय कारागार नुवाकोटको तेस्रो चरण, क्षेत्रीय कारागार बाँके नेपालगन्जको दोस्रो चरण र भोजपुर, हुम्ला, मुगु, बझाङ, उदयपुर, रोल्पा, जाजरकोट, सुर्खेत गरी थप ८ वटा कारागार भवनहरू निर्माणका कार्यक्रममा LMBIS संशोधन गरी शहरी विकास तथा भवन निर्माण विभाग मार्फत हुने ।

नीति र कानूनी सुधारतर्फ

- ❖ कारागार ऐन, २०७९ स्वीकृती भई मिति २०७९।०६।०९ गते राजपत्रमा प्रकाशित भई लागू भएको ।
- ❖ खुला कारागार नियमावलीको मस्यौदा तर्जुमा गरी स्वीकृतिको लागि पेश गरिएको ।
- ❖ कारागार नियमावली, २०२० मा १५औं संशोधन भई नेपाल राजपत्रमा मिति २०७९।०९।१८ प्रकाशित भएको ।
- ❖ कारागारमा रहेका कैदीबन्दीहरूलाई कामदारी सुविधा दिने सम्बन्धी कार्यविधिको मस्यौदा तर्जुमा गरिएको ।
- ❖ Prisoners Management Information System र माफिमिनाहा सम्बन्धि नयाँ Software निर्माण भई परीक्षणको क्रममा रहेको ।

माफी मिनाहा र अन्य

- ❖ २०७९ असोज ३ गते सबिधान दिवसमा ६८१ जना, कैदीबन्दीको बाँकी कैद मिनाहा गरी कैदमुक्त गरिएको । २०७९ फागुन ७ गते प्रजातन्त्र दिवस मा ३८१ जना कैदीबन्दीको कैद मिनाहा गरि कैदमुक्त गरिएको ।
- ❖ आ.व. ०७९-८० तेस्रो त्रैमासिकमा जम्मा ४८९ जना कैदीबन्दीलाई उपचार, शान्ति सुरक्षा र घरायसी प्रयोजनको लागि उपयुक्त स्थानमा स्थानान्तरण गरिएको ।

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

- ❖ कामदारी सुविधा समेत जोडेर तेकिएको कैद भुक्तान गरी विभिन्न मुद्दामा कारागारमा रहेका १२५ जना कैदीहरूलाई कैदमुक्त गरिएको ।
- ❖ ७४ वटा कारागारका १८५ वटा ब्लकका र ५ वटा बाल सुधार गृहका लागि चौकीदार स्वीकृतीको नियुक्ति दिइएको । यस अवधिमा ५ वटा कारागारमा चौकीदार स्वीकृतीको नियुक्ति दिएको ।
- ❖ कैदीबन्दीहरूको स्वास्थ्य बीमा गर्न स्वास्थ्य बीमा बोर्डबाट कार्यविधि स्वीकृती भई कैदीबन्दीको विवरण नामनामेसी तयार गरी नेपाल स्वास्थ्य बीमा बोर्ड पठाइएको र स्वास्थ्य बीमा बोर्डले कारागार कार्यालय डिल्लीबजार र जगन्नाथदेवमा रहेका कैदीबन्दीको नाम अध्यावधिक गरिरहेको ।
- ❖ २० वटा कारागारहरूमा अनुमानित २२०० कैदीबन्दीहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श दिइएको । यस अवधिमा नभएको ।
- ❖ सिपमूलक तालिम र रोजगारी तर्फ ८००० जना कैदीबन्दीहरूको संलग्न भएको ।

बेरुजु फछ्यौट तर्फ

- ❖ विभाग र कारागार कार्यालय अन्तर्गत कुल बेरुजु रु ११,४०,३७,०००/- (एघार करोड चालिस लाख सैतिस हजार)
- ❖ सम्परीक्षणका लागि मलेपमा पेश भएको रु १,८९,८३०००/- (एक करोड उनासी लाख त्रियासी हजार)
- ❖ सम्परीक्षण भई आएको रु -
- ❖ गृह मन्त्रालयमा नियमितका लागि पेश भएको रु ६७,६८,०००/- (सठ्सठ्ठी लाख अठ्सठ्ठी हजार)
- ❖ कुमारी चोक तथा केन्द्रीय तहसिल कार्यालयमा मिनाहाका लागि पेश भएको रु ३१,१८,०००/- (एकतिस लाख अठार हजार)

११. विभागीय प्रमुख र सूचना अधिकारीको नाम र पद

विभागीय प्रमुख - श्री चक्र पाणी पाण्डे, महानिर्देशक (९८५११४०००७)

प्रवक्ता एवं गुनासो(नोडल) अधिकारी - श्री रोम बहादुर महत, निर्देशक (९८५५०४७७७७)

सूचना अधिकारी - श्री रामचन्द्र शिवाकोटी, शाखा अधिकृत(९८५१२०८१२९)

१२. ऐन, नियम वा विनियम वा निर्देशिकाको सूची

१. नेपालको संविधान

२. कारागार ऐन, २०७९

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

३. कारागार नियमावली, २०२०
४. फौजदारी कसूर (सजाय निर्धारण तथा कार्यान्वयन) ऐन, २०७४
५. फौजदारी कसूर (कैदकट्टा) नियमावली, २०७६
६. ज्येष्ठ नागरिक ऐन, २०६३
७. बालबालिका सम्बन्धी ऐन, २०७५
८. निजामती सेवा ऐन, २०४९
९. निजामती सेवा नियमावली, २०५०
१०. मुलुकी अपराध संहिता, २०७४
११. स्थानीय प्रशासन ऐन, २०२८
१२. मुलुकी फौजदारी कार्यविधि संहिता, २०७४
१३. प्रशासकीय कार्य फछ्यौट नियमहरू, २०२६
१४. कारागार व्यवस्थापन निर्देशिका, २०७३
१५. मनोसामाजिक अपाङ्ग बन्दी अस्पताल संचालन कार्यविधि, २०७७
१६. सर्वोच्च अदालतबाट सम्बन्धित विषयमा भएको आदेश र फैसलाहरू
१७. नेपाल सरकारको सम्बन्धित विषयका नीति निर्देशन र निर्णयहरू
१८. नेपाल सरकारले कारागार व्यवस्थापनसँग सम्बन्धित विषयमा गरेको सन्धि, सम्झौता र सहमतिहरू
१९. बन्दीहरूको बडापत्र, २०६०
२०. कारागार व्यवस्थापन विभाग, विभाग र मातहतका निकायहरूबाट विद्यमान ऐन कानून र कार्यक्षेत्रको परिधिभित्र नीतिगत निर्णयहरू लगायत अन्य ऐन, नियम, निर्णय, परिपत्र आदि ।

१३. आम्दानी, खर्च तथा आर्थिक कारोबार सम्बन्धी अद्यावधिक विवरण रु. हजारमा

सि.नं.	कार्यालयको नाम	कुल बजेट		चैत्र मसान्त सम्मको खर्च	
		चालु बजेट	पूँजिगत बजेट	चालु खर्च	पूँजिगत खर्च
१	कारागार व्यवस्थापन विभाग	१९२९००	२०१२००	१,४९,१४	११,२४,९२
२	कारागार कार्यालय	१८८४४००	१८२२००	१,३८,२२,२५	२,८८,२१
जम्मा		२०७७३००	३८३४००	१,३९,७१,३९	१,३९,७१,३९

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

१४. तोकिए बमोजिमका अन्य विवरण

विभिन्न २०वटा कारागारहरूमा २२००जना कैदीबन्दीहरूलाई मनोसामाजिक परामर्श सेवा दिएको। यस अवधिमा बजेटको कारणले नभएको।

१५. अघिल्लो आर्थिक वर्षमा सार्वजनिक निकायले कुनै कार्यक्रम वा आयोजना सञ्चालन गरेको भए सोको विवरण छैन ।

१६. सार्वजनिक निकायको वेबसाइटमा भए सोको विवरण

वेबसाइट www.dopm.gov.np ईमेल mail@dopm.gov.np

१७. सार्वजनिक निकायले प्राप्त गरेको वैदेशिक सहायता र ऋण अनुदान एवं प्राविधिक सहयोग सम्झौता सम्बन्धी विवरण छैन ।

१८. सार्वजनिक निकायले सञ्चालन गरेको कार्यक्रम र सो को प्रगति प्रतिवेदन

अनुसूचिमा समावेश छ ।

१९. सार्वजनिक निकायमा निकायले वर्गीकरण तथा संरक्षण गरेको सूचनाको नामावली र त्यस्तो सूचना संकलन गर्न तोकिएको समयावधि

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

सूचनाको हक सम्बन्धि ऐन, २०६४ तथा नियमावली २०६५ बमोजिम कारागार व्यवस्थापन विभागका सूचनाको वर्गीकरण

सि.न.	विषय	सूचनाको प्रकार	कैफियत
१	साधारण सार्वजनिक गर्न सकिने	१. कारागार व्यवस्थापनको लागि छुटिएको बजेट, कार्यक्रम, खर्च र लेखा परिक्षण तथा बेरुजु फछ्यौट सम्बन्धी २. कारागार कार्यालयहरुको निरीक्षण तथा अनुगमन प्रतिवेदन ३. थुनुवा वा कैदीलाई छोड्न पर्ने फेसला वा आदेश भएको सूचना ४. कारागार कार्यालयहरुको मासिक प्रतिवेदन ५. कारागार कार्यालयहरुमा रहेका कर्मचारी तथा दरबन्दी सम्बन्धी विवरण ६. कारागार कार्यालयहरुमा सन्चालन गरिएका कार्यक्रमहरु ७. थुनुवा कैदी बन्दीहरुलाई दिइने सेवा र सुबिधा ८. कैद छुट पाएकाहरुको विवरण ९. कारागारहरुको क्षमता तथा कैदीहरुको अवस्था	
२	गोप्य निश्चित समयपछि सार्वजनिक गर्न सकिने	१०. कैद माफी मिनाहा सम्बन्धि विवरण ११. कैदीहरुको ब्याक्तिगत विवरण तथा सुरक्षा अवस्था १२. तोकिएका निषेधित बस्तुहरु कारागार भित्र लगेको विषयहरु १३. जेलरले थुनुवा वा कैदीलाई सजाय गरेको विषय १४. कैदी बन्दीको स्थान्तरण सम्बन्धी विषय १५. जेलबाट भागे अगाएको विषयहरु	
३	अति गोप्य सार्वजनिक गर्न नसकिने	१६. शान्ति सुरक्षा तथा जेलमा हिंसा नियन्त्रण गर्न गरिएका कामहरु १७. जेलमा रहदा थप अपराध गर्न सक्ने सुचना अनुसार सो नियन्त्रण गर्न गरिने क्रियाकलापहरु १८. शान्ति सुरक्षाको दृष्टिकोणले सम्वेदनशील विषय	

२०. सार्वजनिक निकायमा परेको सूचना माग सम्बन्धी निवेदन र सो उपर सूचना दिएको विवरण छैन ।

२१. सार्वजनिक निकायमा सूचनाहरु अन्यत्र प्रकाशन भएका वा हुने भएको भए सोको विवरण छैन ।

रामचन्द्र शिवाकोटी

सूचना अधिकारी

मिति २०८०।०१।१२

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

अनुसूचि १

देशका बिभिन्न कारागारहरूमा रहेका कैदीबन्दीहरूको २०७९ चैत्र मसान्तसम्मको मास्केवारी

कैदी		थुनुवा		लिंग अनुसार		कुल मध्ये बृद्ध विदेशी आश्रित		बालल सुधार गृहदर्फका बालबालिका ११२७			
पुरुष	१४३३१	पुरुष	११५६६	पुरुष	२५८९७	कुल मध्ये ६५ वर्ष माथिको संख्या	५७०	कैदी ५४४		थुनुवा ५८३	
महिला	७५४	महिला	७३५	महिला	१४८९	आश्रित बालबालिका	८८	बालक	५२२	बालक	५६९
जम्मा	१५०८५	जम्मा	१२३०१	जम्मा	२७३८६	कुल मध्ये विदेशीको संख्या	१३६५	बालिका	२२	बालिका	१४

प्रदेश	क्र.स.	कारागार रहेको स्थान	कैदी		कैदी जम्मा	थुनुवा		थुनुवा जम्मा	लिंग अनुसार		कुल कैदीबन्दी	६५ वर्ष माथि		आश्रित	विदेशी	
			पुरुष	महिला		पुरुष	महिला		पुरुष	महिला		कैदि	थुनुवा		राष्ट्रियता	संख्या
कोशी	१	ताप्लेजुङ	११४	०	११४	३८	०	३८	१५२	०	१५२	१	०	०	भारतिय	३
	२	पाँचथर	७९	७	८६	४७	१	४८	१२६	८	१३४	०	२	०	भारतीय	१
	३	इलाम	१८२	१५	१९७	६८	४	७२	२५०	१९	२६९	११	५	०	भारतीय/ भुटानी	८
	४	झापा	६९२	४५	७३७	७०५	२८	७३३	१३९७	७३	१४७०	२०	९	२	भारतीय ८२, भुटानी ३१	११३
	५	धनकुटा	४९	२	५१	४३	१	४४	९२	३	९५	१	१	०		०
	६	तेह्रथुम	६१	४	६५	१८	०	१८	७९	४	८३	५	०	१		०
	७	संखुवासभा	९३	७	१००	३२	०	३२	१२५	७	१३२	९	२	१	भारतीय	१
	८	भोजपुर	५९	३	६२	३९	०	३९	९८	३	१०१	१	२	०		०
	९	झुम्का सुनसरी	१११०	०	१११०	५८४	०	५८४	१६९४	०	१६९४	२६	३		भारतीय+भुटानी	६३
	१०	मोरङ	५०६	५७	५६३	४०८	४८	४५६	९१४	१०५	१०१९	९	०	३	भारतीय र भुटानी	६४

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को तेस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन स्वतः प्रकाशन १६

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

	११	सोलुखुम्बु	५६	५	६१	२७	४	३१	८३	९	९२	०	०	०		०
	१२	ओखलढुङ्गा	५५	३	५८	२८	२	३०	८३	५	८८	३	०	०		०
	१३	उदयपुर	१४०	६	१४६	९३	७	१००	२३३	१३	२४६	५	१	१	भारतीय	१
	१४	खोटाङ	९२	४	९६	३१	०	३१	१२३	४	१२७	१	०	०		०
मधेश	१५	सप्तरी	१६६	१०	१७६	२०५	६	२११	३७१	१६	३८७	१०	०	१	भारतीय	२३
	१६	सिराहा	२२३	१३	२३६	३८५	१३	३९८	६०८	२६	६३४	१२	०	२	भारतीय	२१
	१७	महोत्तरी	९३	०	९३	४३३	०	४३३	५२६	०	५२६	०	०	०	भारतीय	३१
	१८	सर्लाही	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०		कैदीबन्दी नभएको	
	१९	रौतहट	१०१	१२	११३	२४५	७	२५२	३४६	१९	३६५	५	४	२		२५
	२०	पर्सा	६०७	३८	६४५	७८७	२९	८१६	१३९४	६७	१४६१	४३	४	५	भारतीय	१८२
बागमती	२१	सिन्धुली	१४८	४२	१९०	६१४	४०	६५४	७६२	८२	८४४	९	१४	१४	भारत ३६, बोलिविया १,बर्मा १	३८
	२२	दोलखा	१२९	०	१२९	२८	०	२८	१५७	०	१५७	१	०	०		०
	२३	रामेछाप	२३२	७	२३९	८०	१०	९०	३१२	१७	३२९	५		१	भारतीय १० जाम्बियन १	११
	२४	रसुवा	५८	७	६५	२	०	२	६०	७	६७	१	०	०	भारतीय १ .पाकिस्तानि १ .चिनियाँ १	३
	२५	नुवाकोट	१०१	१३	११४	३५	४	३९	१३६	१७	१५३	५	०	१	अमेरिकन, बोलिभियन	२
	२६	धादिङ	१४१	१४	१५५	११९	१०	१२९	२६०	२४	२८४	१५	७	२	भारतीय	७

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को तेस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन स्वतः प्रकाशन १७

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

२७	धुलिखेल काभ्रे	१११	०	१११	१६८	०	१६८	२७९	०	२७९	४	१		भारतिय ३ क्यानडाली १	३
२८	चौतारा सिन्धुपाल्चोक	७७	०	७७	५२	०	५२	१२९	०	१२९	५	०	०		०
२९	डिल्लीवजार	२६६	०	२६६	४१६	०	४१६	६८२	०	६८२	७	१	०	भारत-२२, चिन-२ , पाकिस्थान-१, बेलारुस-१, बोल्शिया-१, अमेरिका -१, कोरिया-१ र सर्विया- १	३०
३०	जग्न्नाथदेवल	१६२२	१०८	१७३०	१३४०	३१०	१६५०	२९६२	४१८	३३८०	७७	१४	१३	भारत/पाकि स्तान/जिम्बावि या/साउथ/अ फ्रिका/फिलिपि न्स/थाईल्यान्ड /मलेसिया/को रीया/मेक्सिको /टर्की/उज्बे कीस्तान/बेला रुस/चाईना/ बोल्शिया/भेने जुयला/ईटली /बङ्गलादेश/ने दरल्याण्ड/आ	२३३

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को तेस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन स्वतः प्रकाशन १८

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

																ईभरीकोस्ट/ना ईजेरीया/नामि विया/फ्रान्स/ अमेरीका/बेला यत/माली/हड कड/ईरान/र सिया/जाम्बिया /पवर्चुगल/यू क्रेन/देस नखुलेको	
	३१	नख्खु ललितपुर	८०७	०	८०७	६२७	०	६२७	१४३४	०	१४३४	०	०	०	भारतीय	९७	
	३२	चितवन	३४५	२५	३७०	३९०	२३	४१३	७३५	४८	७८३	११	१	४	भारतीय	३०	
	३३	भीमफेदी मकवानपुर	७०२	१४	७१६	३०८	७	३१५	१०१०	२१	१०३१	१४		१	भारतिय	६७	
गण्डकी	३४	मनाङ	२	०	२	०	०	०	२	०	२	०	०	०		०	
	३५	मुस्ताङ	८	०	८	५	०	५	१३	०	१३	२	०	०	भारतीय	१	
	३६	पर्वत	७८	५	८३	२०	१	२१	९८	६	१०४	१	०	०	भारतिय	२	
	३७	म्याग्दी	६७	३	७०	११	०	११	७८	३	८१	१	०	०	भारतीय	१	
	३८	बाग्लुङ	७३	४	७७	८९	४	९३	१६२	८	१७०	३	१	१			
	३९	गोरखा	३७	८	४५	५३	१	५४	९०	९	९९	८	०	०	भारतीय	१	
	४०	लमजुङ	९२	५	९७	०	०	०	९२	५	९७	०	०	०	भारतीय	१	
	४१	दमौली तनहु	१२१	५	१२६	१५१	१०	१६१	२७२	१५	२८७	२२	२	२		०	

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

	४२	कास्की	४७३	१८	४९१	२१८	२३	२४१	६९१	४१	७३२	९	९	५	भारतीय, अमेरिकन, क्यानेडियन,ज र्मन	२०
	४३	स्याङ्जा	६१	०	६१	७५	२	७७	१३६	२	१३८	४	०	०	०	०
लुम्बिनी	४४	नवलपरासी पश्चिम	२३८	३७	२७५	१९०	३२	२२२	४२८	६९	४९७	१२	३	३	भारती	३०
	४५	पाल्पा	२०१	२३	२२४	५२	५	५७	२५३	२८	२८१	६		२	भारतीय	१०
	४६	अर्घाखाची	४१	४	४५	२७	४	३१	६८	८	७६	३	१	०	भारतिय	२
	४७	गुल्मी	५५	५	६०	२७	५	३२	८२	१०	९२	०	०	१		०
	४८	रोल्पा	८६	९	९५	२५	०	२५	१११	९	१२०	२	०	०		०
	४९	प्यूठान	४९	३	५२	२१	२	२३	७०	५	७५	६	०	१	भारतीय	१
	५०	कपिलबस्तु	२७३	०	२७३	२२१	०	२२१	४९४	०	४९४	९	३	०	भारतीय	३२
	५१	रुपन्देही	१७९	०	१७९	२७८	०	२७८	४५७	०	४५७	१	२		भारतीय	२९
	५२	तुलसिपुर दाङ	५०५	१७	५२२	१२	२७	३९	५१७	४४	५६१	४	०	३	भारतीय	२१
	५३	घोराही दाङ	१३९	०	१३९	२५४	०	२५४	३९३	०	३९३	१	३		भारतीय	५
	५४	बाँके	४९२	०	४९२	३५२	०	३५२	८४४	०	८४४	१२	२	०	भारतीय	६५
	५५	बर्दिया	२८२	१७	२९९	१३९	२५	१६४	४२१	४२	४६३	६	५	१	भारतीय-१२ पाकिस्तानी-१	१३
कर्णाली	५६	रुकुम पश्चिम	४८	९	५७	७८	०	७८	१२६	९	१३५	३	०	०	भारतीय	१
	५७	सल्यान	२९	८	३७	९०	७	९७	११९	१५	१३४	२	०	२	भारतिय	२
	५८	हुम्ला	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	कैदीबन्दी नभएको	०

आर्थिक वर्ष २०७९/८० को तेस्रो त्रैमासिक प्रतिवेदन स्वतः प्रकाशन २०

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

	५९	जुम्ला	५०	२	५२	५६	२	५८	१०६	४	११०	०	१	१		०
	६०	मुगु	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	कैदीबन्दी नभएको	०
	६१	कालिकोट	२४	२	२६	२२	२	२४	४६	४	५०	०	१	१		०
	६२	डोल्पा	१८	०	१८	१	०	१	१९	०	१९	०	०	०		०
	६३	जाजरकोट	४१	०	४१	२३	०	२३	६४	०	६४	१	०	०		०
	६४	दैलेख	१०९	१६	१२५	१९	२	२१	१२८	१८	१४६	५		१	भारतिय	१
	६५	सुर्खेत	२६५	३८	३०३	९०	५	९५	३५५	४३	३९८	१	१	५	भारतीय	१
सुदुर पश्चिम	६६	बझाङ	५७	०	५७	१९	०	१९	७६	०	७६	४	२	०	भारतिय	३
	६७	बाजुरा	३८	०	३८	२०	०	२०	५८	०	५८	४	०		०	०
	६८	अछाम	६०	५	६५	१९	२	२१	७९	७	८६	०	०	२		०
	६९	डोटी	५१	०	५१	१३	०	१३	६४	०	६४	१	१	०		०
	७०	कैलाली	३५३	२८	३८१	२५३	८	२६१	६०६	३६	६४२	१	४	३	भारतिय	३७
	७१	दार्चुला	५२	२	५४	५	०	५	५७	२	५९	२	०	०	भारतिय	१
	७२	बैतडी	५५	०	५५	१४	०	१४	६९	०	६९	३	०	०	०	०
	७३	डडेलधुरा	११८	१०	१२८	१२	५	१७	१३०	१५	१४५	१	०	०	भारतीय	२
	७४	कनचनपुर	१९४	१०	२०४	२१७	७	२२४	४११	१७	४२८	२	०	०	भारतीय	२६
			१४३३१	७५४	१५०८५	११५६६	७३५	१२३०१	२५८९७	१४८९	२७३८६	४५६	११२	८८		१३६५

कारागार व्यवस्थापन विभाग, कालिकास्थान

अनुसूचि २

विभिन्न समयमा कारागारमा रहेका कैदीबन्दीको संख्या

सि. न.	विवरण	कैदीबन्दीको विवरण			बिदेशी	वालवालिकाको विवरण			कैदीबन्दीको बृद्धि %
		पुरुष	महिला	जम्मा		आश्रित	वालक	बालिका	
१	२०६६ असार मसान्तसम्म			११५००					०.००
२	२०६८ असार मसान्तसम्म			१३०६८					१३.६३
३	२०७३ असार मसान्तसम्म	१६२५८	१२८१	१७५३९	९६९	९४	२२४	६	३४.२९
४	२०७४ असार मसान्तसम्म	१६५३०	१३२३	१७८५३	१००५	८२	२५४	४	१.७९
५	२०७५ असार मसान्तसम्म	१८०७४	१२८६	१९३६०	१०८७	६०	२५४	४	२.६९
६	२०७६ असार मसान्तसम्म	२०९८४	१४३४	२२४१८	११७२	८३	२५४	४	-९.२५

नोट कुल कैदीबन्दीमा बिदेशी समेत समावेश भएको, आश्रित र वालवालिका छुट्टै रहेको ।

सि. न.	विवरण	कैदी विवरण		थुनुवाको विवरण		कुल कैदीबन्दी			बिदेशी	वालवालिकाको विवरण			कैदीबन्दीको बृद्धि %
		पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	पुरुष	महिला	जम्मा		आश्रित	वालक	बालिका	
१	२०७७ असार मसान्त सम्मको विवरण	१३१२७	८२४	९२९४	५५७	२२४२१	१३८१	२३८०२	१२८७	८१	६०६	२३	-३.६५
२	२०७८ असार मसान्त सम्मको विवरण	१२६८१	७९१	१०३५१	५६७	२३०३२	१३५८	२४३९०	१२६४	८९	७९१	२५	-४.४७
३	२०७९ असार मसान्त सम्मको विवरण	१३९४१	७४२	१०८४९	६६५	२४८०७	१४३३	२६२४०	१३५८	७२	१०३३	३१	५.३९

नोट कुल कैदीबन्दीमा बिदेशी समेत समावेश भएको, आश्रित र वालवालिका छुट्टै रहेको ।